

Pāvesta Franciska vēstījums

Pasaules jauniešu dienām Lisabonā 2023

Marija cēlās un steigšus aizgāja (Lk 1, 39).

Mīlie jaunieši!

Panamā notikušo Pasaules Jauniešu dienu tēma bija: “Lūk, es esmu Kunga kalpone, lai man notiek pēc tava vārda!” (Lk 1, 38). Pēc šī notikuma mēs atsākam savu ceļojumu uz jaunu galamērķi – Lisabonu 2023 – ar sirdīm, kurās liesmo Dieva mudinošais aicinājums celties. 2020. gadā mēs pārdomājām Jēzus vārdus: “Jaunekli, es tev saku, celies!” (Lk 7, 14). Pagājušajā gadā mūs iedvesmoja apustuļa Pāvila tēls, kuram Augšāmcēlušais Kungs teica: “Celies! Es ieceļu tevi par redzētā liecinieku” (sal. Apd 26, 16). Ceļā, kurš mums vēl ir atlicis līdz nonākšanai Lisabonā, mūs pavadīs Nācaretes Jaunava, kura tūlīt pēc Pasludināšanas “cēlās un steigšus aizgāja” (Lk 1, 39). Šīm trim tēmām kopīgs ir vārds “celties”. Atcerēsimies, ka tas ir vārds, kas, citastarp, nozīmē atkārtotu piecelšanos, “pamošanos jaunai dzīvei”.

Šajos nemierīgajos laikos, kad cilvēci, kuru jau pārbaudījusi pandēmijas trauma, ir apņēmusi kara traģēdija, Marija parāda visiem un īpaši jums, tādiem jauniešiem kā viņa, tuvuma un satikšanās ceļu. Es ceru un esmu pilnīgi pārliecināts, ka pieredze, ko daudzi no jums piedzīvos Lisabonā nākamā gada augustā, būs jauns sākums jums, jaunieši, un kopā ar jums arī visai cilvēcei.

Marija cēlās

Pēc Pasludināšanas Marija varēja koncentrēties uz sevi, savām bažām un bailēm par savu jauno situāciju. Tā vietā viņa sevi pilnībā uzticēja Dievam. Viņas domas pievērsās Elizabetei. Viņa piecēlās un devās saules gaismā, kur mājā dzīvība un ir kustība. Neskatoties uz to, ka eņģeļa pārsteidzošā vēsts bija ienesusi “zemestrīci” viņas plānos, Jaunava Marija nejutās kā ar aukstu ūdeni aplieta, jo Viņā bija Jēzus, augšāmcelšanās un jaunās dzīves potenciāls. Sevī Marija jau nesa Jēru, kurš tika nogalināts un tomēr dzīvo. Viņa ceļas un dodas ceļā, jo ir pārliecināta, ka Dieva plāns ir

viņas dzīves labākais plāns. Marija kļūst par Dieva templi, svētceļojošās, kalpojošās un Labās Vēsts nesējas Baznīcas tēlu!

Piedzīvot augšāmceltā Kristus klātbūtni mūsu pašu dzīvē, sastapties ar viņu “dzīvu” ir vislielākais garīgais prieks, gaismas sprādziens, kas nevar atstāt vienaldzīgu nevienu. Marija nekavējoties dodas ceļā, vēlēdamās nest šo vēsti citiem, kā arī liecināt par šīs tikšanās prieku. Šī pati pieredze bija pamatā pirmo mācekļu steigai pēc augšāmcelšanās: “Un viņas bailēs un lielā priekā ātri izgāja no kapa un steidzās to vēstīt Viņa mācekļiem” (Mt 28, 8).

Augšāmcelšanās stāstos mēs bieži sastopamies ar diviem vārdiem: – “pamosties” un “celties”. Ar šiem vārdiem Kungs mūs mudina iziet pretī gaismai, ļauties, lai Viņš mūs ved pāri visu mūsu slēgto durvju sliekšņiem. “Šim tēlam ir liela nozīme Baznīcā. Arī mēs kā Kunga mācekļi un kristiešu kopiena esam aicināti ātri piecelties, ieiet augšāmcelšanās noslēpumā un ļaut Kungam vadīt mūs pa ceļiem, kurus Viņš vēlas mums norādīt.” (Homīlija Svētā Pētera un Pāvila svētkos, 2022. gada 29. jūnijā).

Kunga Māte ir paraugs jauniešiem, kas atrodas kustībā, nevis tiem, kas nekustīgi stāv spoguļa priekšā vai ir ievilināti “tīklos”. Marija vienmēr skatās uz āru. Viņa ir Lieldienu sieviete, kas atrodas pastāvīgā izceļošanas stāvoklī, izejot no sevis pretī lielajam Citam, kas ir Dievs, un pretī citiem, saviem brāļiem un māsām, īpaši tiem, kam tas ir visvairāk nepieciešams, kā tas bija viņas māsiņas Elizabetes gadījumā.

... un steigus aizgāja

Svētais Ambrozijs no Milānas savā komentārā par Lūkas evaņģēliju raksta, ka Marija steigus devās uz kalniem, “jo viņa priecājās par apsolījumu un centās kalpot citiem ar entuziasmu, ko radīja viņas prieks. Dieva pārpildīta, kur gan citur viņa būtu varējusi doties, ja ne pretī augstumiem? Svētā Gara žēlastība neļauj kavēties.” Tādējādi Marijas steiga liecina par viņas vēlmi kalpot, sludināt savu prieku, bez vilcināšanās atbildēt uz Svētā Gara žēlastību.

Mariju motivēja viņas vecākās māsiņas vajadzības. Viņa neapstājās vai nepalika vienaldzīga. Viņa vairāk domāja par citiem, nevis par sevi. Un tas viņas dzīvei deva entuziasmu un virzību. Katrs no jums var jautāt: kā es reaģēju uz vajadzībām, kuras redzu sev apkārt; vai uzreiz izdomāju kādu iemeslu, lai neiesaistītos; vai arī izrādu interesi un vēlmi palīdzēt? Protams, jūs nevarat atrisināt visas pasaules problēmas. Tomēr jūs varat sākt ar tuvāko cilvēku problēmām, ar savas kopienas vajadzībām. Kāds reiz Mātei Terēzei

teica: “Tas, ko jūs darāt, ir tikai piliens jūrā.” Un viņa atbildēja: “Bet, ja es to nedarītu, tam okeānam būtu par vienu pilienu mazāk.”

Saskaroties ar konkrētām un steidzamām vajadzībām, mums jārikojas ātri. Cik daudz cilvēku mūsu pasaulē gaida ciemos kādu, kurš par viņiem rūpētos! Cik daudziem veciem cilvēkiem, slimajiem, ieslodzītajiem un bēgļiem ir vajadzīgs līdzjūtīgs skatiens, kāda brāļa vai māsas apciemojums, kas apgāž vienaldzības sienas!

Kādas ir tās “steigas”, kas liek jums celties, dārgie jaunieši? Kas liek jums sajūst vajadzību piecelties un iet, lai jūs galu galā nestāvētu uz vietas? Daudzi, kurus skārušas tādas parādības, kā pandēmija, karš, piespiedu migrācija, nabadzība, vardarbība un klimata katastrofas, jautā sev: kāpēc tas notiek ar mani; kāpēc es; un kāpēc tagad? Bet mūsu eksistences galvenais jautājums ir – kam es dzīvoju. (sal. *Christus Vivit*, 286)

Jaunās Nācaretes sievietes steiga ir to cilvēku steiga, kuri ir saņēmuši neparastas dāvanas no Kunga un jūt nepieciešamību dalīties, ļaut izlieties pār citiem tai milzīgajai žēlastībai, ko paši ir piedzīvojuši. Tā ir to cilvēku steiga, kuri prot citu cilvēku vajadzības nostādīt augstāk par savējām. Marija ir tāda jaunieša piemērs, kurš netērē laiku, lai meklētu citu uzmanību vai apstiprinājumu, kā tas bieži notiek, kad sociālajos medijos esam atkarīgi no “patīk”. Viņa cenšas atrast autentiskāko no visiem “savienojumiem”, to kas rodas no satikšanās, dalīšanās, mīlestības un kalpošanas.

Sākot ar Pasludināšanu, kad viņa pirmo reizi devās apciemot savu māsiņu, Marija nekad nav pārstājusi pārkāpt pāri laikam un telpai, lai apmeklētu tos savus dēlus un meitas, kuriem nepieciešama viņas mīlošā palīdzība. Mūsu pašu ceļojums, ja tajā mājā Dievs, var mūs ievest tiešā ceļā uz ikviena mūsu brāļa un māsas sirdi. Cik daudz liecību esam dzirdējuši no cilvēkiem, kurus “ir apciemojusi” Marija, Jēzus Māte un mūsu Māte! Cik daudzās tālās zemes vietās katrā laikmetā — caur parādībām un īpašām žēlastībām — Marija ir apmeklējusi savus ļaudis! Virs zemes praktiski nav vietas, kuru viņa nebūtu apmeklējusi. Dieva Māte dodas savas tautas vidū mīlestības pilna maiguma vadīta, uzņemoties atbildību par ikviena raizēm un nepatikšanām. Un visur, kur ir Dievmātei veltīta svētnīca, baznīca vai kapela, viņas bērni pulcējas lielā skaitā. Padomājiet par visām šīm tautas dievbijības izpausmēm! Svētceļojumi, svētki, lūgšanas, viņas atainojumu ievietošana mājās un daudzas citas dievbijības izpausmes ir konkrēti piemēri dzīvām attiecībām starp Kunga Māti un viņas tautu, kas savstarpēji viens otru apciemo.

Veselīga steiga mūs vienmēr virza uz augšu un pretī citiem

Veselīga steiga mūs vienmēr virza uz augšu un pretī citiem. Tomēr ir arī neveselīga steiga, piemēram, tā, kas mūs noved pie virspusējas dzīves, mudina visu uztvert nenopietni, neizjūtot atbildību vai uzmanību, neieguldot sevi tajā, ko darām. Tā ir tāda steiga, kad dzīvojam, mācāmies, strādājam un tiekamies ar citiem, nepiesaistot šiem procesiem prātu, kur nu vēl sirdi. Tas var notikt savstarpējās attiecībās: ģimenēs, kad nekad patiesi neieklausāmies citos un neveltām viņiem laiku; draudzībās, kad sagaidām no draugiem tikai izklaides un mūsu vajadzību apmierināšanu, bet nekavējoties skatāmies uz citu pusi, ja redzam, ka draugi ir krīzes situācijās vai esam viņiem nepieciešami; arī starp tiem, kas ir iemīļējušies, starp saderinātajiem reti kuram pietiek pacietības vienam otru dziļi iepazīt un saprast. Mums var būt tāda pati attieksme skolā, darbā un citās ikdienas dzīves situācijās. Ja lietas tiek darītas steigā, tās mēdz nebūt auglīgas. Tās riskē palikt neauglīgas un nedzīvas. Kā lasām Salamana pamācību grāmatā: “Cītīgu cilvēku plāni noteikti ved uz pārpilnību, bet, ja kāds ir pārmērīgi straujš un kustīgs, tam labuma pietrūkst” (21, 5).

Kad Marija ierodas Zaharijas un Elizabetes mājās, notiek brīnišķīga satikšanās! Pati Elizabete bija piedzīvojusi brīnumainu Dieva iejaukšanos, kas viņai vecumdienās dāvāja bērnu. Viņai būtu bijis iemesls sākt runāt par sevi, tomēr viņa nebija “pilna ar sevi”, bet gan ļoti vēlējās sagaidīt savu gados jauno māsīcu un viņas “miesas augli”.. Tiklīdz viņa dzirdēja Marijas sveicienu, Elizabete tika papildīta ar Svēto Garu. Šādi pārsteigumi un Gara izliešanās notiek, kad izrādām patiesu viesmīlību, kad centrā noliekam citus, nevis sevi. To mēs redzam arī Zaheja stāstā. Lūkas evaņģēlijā lasām, ka tad “kad Jēzus atnāca tai vietā, Viņš, uz augšu paskatījies, ieraudzīja to un sacīja viņam: Zahej, kāp steigšus zemē, jo šodien man jāpaliek tavā namā! Un tas steigšus nokāpa un uzņēma Viņu ar prieku” (19, 5-6).

Daudzi no mums ir piedzīvojuši negaidītu sastapšanos ar Jēzu un pirmo reizi Viņā esam piedzīvojuši tuvības un cieņas izjūtu bez aizspriedumiem un noraidījuma, žēlsirdības pilnu skatienu, kādu nekad neesam sastapuši nevienā citā. Un ne tikai! Esam arī sajutuši, ka Jēzum ar to nepietika, lai mūs ieraudzītu no tālienes; Viņš gribēja būt kopā ar mums un dalīties ar mums savā dzīvē. Prieks par šo pieredzi lika mums steigties Viņu sagaidīt, izjust nepieciešamību būt kopā ar Viņu un iepazīt tuvāk. Elizabete un Zaharija sagaidīja Mariju un Jēzu savās mājās. Mācīsimies no šiem diviem gados vecajiem cilvēkiem viesmīlības nozīmi! Pajautājiet saviem vecākiem, vecvecākiem un vecākajiem jūsu

kopienas locekļiem, ko viņiem nozīmēja uzņemt Dievu un citus savā dzīvē. Jums būs noderīgi dzirdēt to cilvēku pieredzi, kuri ir bijuši pirms jums.

Dārgie jaunieši, tagad ir pienācis laiks steigā doties uz konkrētām tikšanās reizēm, satiekot kādu, kas atšķiras no mums pašiem, kā tas notika ar gados jauno Mariju un pieredzējušo Elizabeti. Tikai tā mēs pārvarēsim attālumus starp paaudzēm, sociālajām šķirām, etniskajām un citām grupām, un pat pieliksim punktu kariem. Jaunieši vienmēr ir cerība uz jaunu vienotību mūsu sadrumstalotajā cilvēcē. Bet tikai tad, ja jaunieši saglabā atmiņu, tikai tad, ja viņi ieklausās veco ļaužu piedzīvotajās drāmās un sapņos. “Nav nejaušība, ka karš atgriežas Eiropā laikā, kad paaudze, kas to piedzīvoja pagājušajā gadsimtā, izmirst.” (Vēstījums 2022. gada Pasaules vecvecāku un veco ļaužu dienai) Mums ir vajadzīga derība starp jaunajiem un vecajiem, lai mēs neaizmirstu vēstures mācības; mums ir jāpārvar visas mūsdienu pasaulē sastopamās polarizācijas un ekstrēmisma formas.

Svētais Pāvils, rakstot efeziešiem, paziņoja: “Bet Kristū Jēzū jūs, kas citkārt bijāt tālu, tagad, pateicoties Kristus asinīm, kļūvat tuvi. Jo mūsu miers ir Viņš, kas abus savienoja vienā, un ar savu miesu iznīcināja ienaidnieku, kas kā starpsiena mūs šķīra” (2, 13-14). Jēzus ir Dieva atbilde uz izaicinājumiem, ar kuriem cilvēce saskaras visos laikmetos. Marija sevī nes šo atbildi, kad viņa dodas apciemot Elizabeti. Lielākā dāvana, ko Marija sniedz savai vecākajai radniecei, ir pats Jēzus. Protams, arī konkrēta palīdzība ir ļoti vērtīga. Tomēr nekas nevarēja piepildīt Zaharijas namu ar tik lielu prieku un gandarījumu, kā Jēzus klātbūtne Jaunavas klēpī, kura bija kļuvusi par Dieva dzīvo tabernākulu. Šajā kalnu ciematā Jēzus tikai ar savu klātbūtni vien, neizdvešot ne vārda, sludināja savu pirmo “Kalna sprediķi”. Viņš klusībā sludināja par nabagu un lēnprātīgo svētību, kuri paļaujas uz Dieva žēlastību.

Mans vēstījums jums, dārgie jaunieši, – Baznīcai uzticētā lielā vēsts ir Jēzus! Jā, pats Jēzus savā bezgalīgajā mīlestībā pret ikvienu no mums, savā pestīšanā un jaunajā dzīvē, ko Viņš mums ir dāvājis! Marija ir mūsu paraugs; viņa parāda, kā uzņemt šo milzīgo dāvanu mūsu dzīvē, dalīties tajā ar citiem un tādējādi nest Kristu, Viņa līdzjūtīgo mīlestību un dāsno kalpošanu mūsu dziļi ievainotajai cilvēcei.

Visi kopā uz Lisabonu!

Marija bija jauna sieviete, tāpat kā daudzas no jums. Viņa bija viena no mums. Tā par viņu reiz rakstīja Itālijas bīskaps Tonino Bello: “Svētā Marija, [...] mēs ļoti labi zinām, ka tev bija lemts kuģot jūras dziļumā. Ja tev liekam burāt pa piekrasti, tas nav tāpēc, ka vēlamies tevi aizturēt, bet gan tāpēc, ka, redzot tevi mūsu mazdūšības krasta tuvumā, mums vairojas apziņa, ka arī mēs tāpat kā tu esam aicināti piedzīvojumā brīvības okeānos.” (*Marija, mūsdienų sieviete*, Činisello Balsamo, 2012,12-13).

Kā jau minēju Portugāles Jauniešu dienām veltīto vēstījumu triloģijas pirmajā vēstījumā, 15. un 16. gs. liels skaits jauniešu no Portugāles, tostarp daudzi misionāri, devās uz nezināmām zemēm, lai dalītos savā pieredzē par Jēzu ar citām tautām un nācijām. (sal. Vēstījums 2020. gada Pasaules Jauniešu dienām) 20. gadsimta sākumā Marija izvēlējās īpašā veidā apmeklēt šo zemi. No Fatimas viņa sūtīja visu paaudžu cilvēkiem spēcīgu un lielisko Dieva mīlestības vēsti, kas aicina mūs uz atgriešanos un patiesu brīvību. Vēlreiz aicinu ikvienu no jums piedalīties lielajā starpkontinentālajā jauniešu svētceļojumā, kura kulminācija būs Pasaules Jauniešu dienu svinēšana Lisabonā nākamā gada augustā. Vēlos arī atgādināt, ka šī gada 20. novembrī, Kristus Karaļa svētkos, mēs atzīmēsim Pasaules Jauniešu dienas vietējās baznīcās visā pasaulē. Šajā sakarā nesen izdots Laju, ģimenes un dzīves dikastērijas dokuments – Pastorālās vadlīnijas Pasaules Jauniešu dienu atzīmēšanai atsevišķās Baznīcās – var būt liels palīgs visiem, kas nodarbojas ar jauniešu pastorālo aprūpi.

Dārgie jaunieši, mans sapnis ir, lai Pasaules Jauniešu dienās jūs varētu no jauna piedzīvot prieku par satikšanos ar Dievu un mūsu brāļiem un māsām. Pēc ilga sociālās distancēšanās un izolācijas perioda mēs visi ar Dieva palīdzību Lisabonā no jauna atklāsim prieku par brālīgu apskāvienu starp tautām un paaudzēm, izlīguma un miera apskāvienu, jaunas misionāru brālības apskāvienu! Lai Svētais Gars iedez jūsu sirdīs vēlmi “celties” un prieku par kopīgu ceļojumu sinodālā veidā, atstājot aiz sevis visas viltus robežas. Tagad ir laiks celties! Tāpat kā Marija “celsimies un steigšus aiziesim”. Nesīsim Jēzu savās sirdīs un nesīsim Viņu pie visiem, ko satiekam! Šajā skaistajā savas dzīves laikā virzieties uz priekšu un neatlieciet uz priekšu visu to, ko Svētais Gars var paveikt jūsos! Ar mīlestību es svētīju jūsu sapņus un katru jūsu ceļojuma soli.

Romā, Sv. Jāņa Laterāna bazilikā, 2022. gada. gada 15. augustā, Vissvētākās Jaunavas

Marijas uzņemšanas debesīs svētkos

Pāvests Francisks;

Tulkoja: Ieva Štopīte (Pro Sanctitate), Ilze Heina (KABIA)